

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1914.

Andra kammaren.

Nr 9.

Måndagen den 26 januari.

Kl. 7 e. m.

I anledning därav, att tiden för avgivande av sådana motioner, som tillhörde ständigt utskotts behandling, med denna dag utginge, voro kammarens ledamöter kallade att jämväl nu sammanträda.

§ 1.

Avgåvos följande nya motioner, nämligen av:

herr *von Sneidern m. fl.*, nr 141, om lagstiftning rörande rätt för socken att enligt vissa grunder låta sig representeras vid s. k. pastoratsstämma;

herr *Gustafsson* i Brånsta, nr 142, om ändring av bestämmelsen i förordningen om kommunalstyrelse på landet angående kommunalstämmoprotokollets uppläsande i kyrkan;

herr *Viklund* i Oviken, nr 143, om ändring av 59 § i förordningen om kommunalstyrelse på landet;

herr *Sterne*, nr 144, om ändring av 34 och 35 §§ i förordningen om kommunalstyrelse på landet;

herr *Martin*, nr 145, om ändring av 35 § i förordningen om kyrkostämma m. m. den 21 mars 1862;

herr *Waldén m. fl.*, nr 146, om sådana ändringar i gällande förordning om kommunalstyrelse på landet m. fl. kommunalfattningar, att den kommunala rösträtten bygges på grundval av allmän och lika rösträtt för såväl män som kvinnor, m. m.;

herr *Lindman m. fl.*, nr 147, angående anslag till nybyggnad av krigsfartygsmateriel;

herr *Hellberg* i Lycksele *m. fl.*, nr 148, angående förhöjt anslag till fortsättning av statsbanan Ulriksfors—Volgsjön;

herr *Nilsson* i Bonarp *m. fl.*, nr 149, angående förhöjt statsanslag till anläggning av nya samt förbättring eller omläggning av backiga eller eljest mindre goda vägar;

herr *Waldén*, nr 150, angående anslag till Svenska Gymnastikförbundet;

herr *Nilsson* i Tånga, nr 151, angående en lånefond till understöd åt vissa fastighetsägare, som lidit ekonomisk förlust genom nedläggande av driften vid sockerraffinaderiet i Hasslarp;

herr *Juhlin*, nr 152, angående anslag till byggande av den s. k. Nyköpings kanal;

herr *Palmstierna*, nr 153, om dyrortstillägg åt ordinarie lärare vid navigationsskolan i Härnösand;

herr *Räf*, nr 154, om anslag till försvarsvänliga föreningar m. fl.;

herr *Lindberg*, nr 155, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen framställda förslag om lönerreglering åt viss personal vid fångvården;

herr *Wallentin m. fl.*, nr 156, om bidrag av statsmedel för avlöande av läkare i municipalsamhällen;

herr *Wiklund* i Brattfors *m. fl.*, nr 157, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen framlagda förslag om provisoriskt avlöningstillägg för vissa underofficerare m. fl.;

herr *Lundström* i Göteborg, nr 158, om inrättande av en professur i psykologi vid Uppsala universitet;

herrar *Sandler* och *Liljedahl*, nr 159, om medverkan av staten till anordnande av goda och billiga teaterföreställningar, företrädesvis i landsorten;

herr *Bärg* i Katrineholm *m. fl.*, nr 160, om tillfälligt löne-tillägg åt vissa tjänstemän vid statens järnvägar;

herr *Bäckström*, nr 161, i anledning av förslag i statsverkspropositionen om anläggning av ytterligare ett järnvägsspår å statsbanan Norrköping—Mjölby;

herr *Martin*, nr 162, om avlöningsförhöjning åt två biträden vid Stockholms lantrullföringsområde;

herrar *Vennersten* och *Jeansson* i Kalmar, nr 163, om statsanslag till handelskamrarna i riket;

herr *Enderstedt m. fl.*, nr 164, om inlösen för statens räkning av järnvägarna Karlskrona—Växjö, Växjö—Alvesta, Alvesta—Borås och Borås—Göteborg;

herr *Bergman*, nr 165, om anslag till undersökning av en statsbana från Hede kyrkoby till sjön Lossen;

herr *Tengdahl*:

nr 166, om vissa anslag till uppehållande av undervisningen vid tekniska elementarskolan i Borås; och

nr 167, om anslag till resestipendier åt svenska dramatiska artister;

herr *Jesperon*, nr 168, om inlösen för statens räkning av järnvägen Höganäs—Mölle;

herr *Jesperon m. fl.*, nr 169, om ändring i de i statsverkspropositionen föreslagna grunder för fördelningen av den kommunerna tillkommande ersättning för mistade andelar i brännvinsförsäljningsmedlen;

herrar *Carlson* i Herrljunga och *Leander*, nr 170, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående statsbidrag till postsparbanken för höjande av dess inlåningsränta;

herrar *Hallén* och *Sandler*, nr 171, om ändring i avlöningsbestämmelserna för professorerna vid tekniska högskolan;

herr *Olsson* i Fläsbro, nr 172, om förhöjd pension åt förrestationsmästaren P. Tollstedt;

herr *Bengtsson* i Norup, nr 173, om ändring av rubrikerna nr 71 och 72 i tulltaxan;

herr *Berg* i Munkfors, nr 174, om tullfrihet å apelsiner;

herr *Pålsson*, nr 175, om ändring i förordningen om beskattning av socker i avseende å dagarvodet till kontrollörerna;

herr *Lindhagen*, nr 176, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag rörande skatt å jordvärde;

herr *Wedin*, nr 177, om ändringar i gällande tullsatser å råg m. m.;

herr *Olofsson* i Ävik, nr 178, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående undersökning och reglering av brännvinsförsäljningsbolagens förvaltningskostnader;

herr *Eriksson* i Grängesberg, nr 179, om ändring i gällande bestämmelser angående partihandel med brännvin;

herrar *Hellström* och *Lundström* i Långnäs, nr 180, om pension åt lantbruksingenjören Johannes Emil Berggrens änka och minderåriga barn;

herr *Lundblad*, nr 181, om årligt understöd åt fängelsedirektören Carl Oscar Lindeblads änka samt hans son Kristen Lindeblad:

herr *Sjöblom*, nr 182, om överflyttning å övervaktmästaren vid riksdagens hus av de vice värden åliggande göromål;

herr *Hellberg* i Ljungskile m. fl., nr 183, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändring i gällande bestämmelser rörande sjöfynd,

herr *Palmstierna*:

nr 184, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning rörande viss ändring i lagen om förbud mot handels idkande å söckendag utöver viss tid; och

nr 185, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag till lag om rätt för kommun och municipalsamhälle att försälja fastighet med servitut, innefattande företrädesrätt till återköp;

herr *Lindhagen*, nr 186, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående undersökning rörande förekomsten av torvmossar samt angående koncessionslagstiftning i fråga om förvärv och utnyttjande av sådana mossar m. m.;

herr *Lindhagen* m. fl., nr 187, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående initiativ från svensk sida till internationell överenskommelse om förbud mot nattarbete av män i industriella och angränsande arbetsområden, m. m.;

herr *Lindhagen*:

nr 188, om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om lagstiftning, angående bidrag av allmänna medel, annorledes än genom fattigvård, till underhåll åt barn av ogift moder samt övergiven eller fränskild hustru;

nr 189, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående lagstiftning,

innefattande förbud mot uppförande utöver viss höjd av hus, avsedda att uthyras till bostäder;

nr 190, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående en social arrendelagstiftning till skydd för torpare, bolagsarrendatorer m fl.; och

nr 191, om upphävande av inmutningsrätten till mineralfyndigheter och dess ersättande med ett koncessionssystem;

herr *Byström*, nr 192, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående lagändring, åsyftande rätt för annan än präst i svenska statskyrkan att förrätta jordfästning;

herr *Pettersson* i Södertälje, nr 193, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående införande av helgdagar utan kyrklig karaktär;

herr *Mossberg m. fl.*, nr 194, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om behandlingen av lösdrivare;

herr *Branting m. fl.*, nr 195, om ändring i 10 kap. 14 § strafflagen;

herr *Molin* i Dombäcksmark, nr 196, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om ändring i gällande lagbestämmelser om straff för djurplågeri;

herr *Lindman m. fl.*:

nr 197, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder för motarbetande av den sedliga urartningen på olika områden; och

nr 198, om ändring i 10 kap. 14 § strafflagen;

herr *Eriksson* i Grängesberg *m. fl.*:

nr 199, om ändrad lydelse av 37 § i lagen om allmän pensionsförsäkring;

nr 200, om höjning av under år 1914 beviljade pensions-tillägg eller understöd enligt lagen om allmän pensionsförsäkring;

nr 201, om anslag, utöver vad Kungl. Maj:t begärt, till bestridande av på staten belöpande kostnad för genomförande av en allmän pensionsförsäkring; och

nr 202, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om ändring i viss angiven riktning av övergångsbestämmelserna i lagen om allmän pensionsförsäkring;

herr *Jansson* i Edsbäcken, nr 203, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag till bestämmelser om utsträckt skyldighet att gottgöra skada och förlust, som genom vattenuppdämning tillfogas jordägare;

herrar *Nilsson* i Tånga och *Thorsson*, nr 204, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändrade bestämmelser rörande utarrendering av kronans jordbruksdomäner;

herrar *Hellberg* i Lycksele och *Hage*, nr 205, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om odlingslån av statsmedel till innehavare av vissa lägenheter å kronomark i Västerbottens och Norrbottens län;

herr *Rune* :

nr 206, om beredande av ersättning åt torpare och lägenhetsinnehavare å kronopark för av älgar förorsakad skada; och

nr 207, om ändring uti mom. 6 a) av kungörelsen angående grunder för tillgodogörande av kronans jakträtt;

herr *Bengtsson* i Norup *m. fl.*, nr 208, om anslag för anordnande vid Uppsala universitet av forskning och vetenskaplig undervisning i lantbrukskemi med marklära, lantbruksbotanik *m. fl. ämnen*;

herr *Lindman m. fl.*, nr 209, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i syfte att underlätta upplåtande till odling och bebyggande av s. k. ströängar i Norrland *m. m.*;

herr *Lindhagen* :

nr 210, med förslag att författningarna angående skatteköp och skatteomföring av kronojord skola tillsvidare upphöra att gälla; och

nr 211, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående revision av författningarne rörande häradsallmänningar *m. fl. allmänningsskogar*;

herr *Jespersion*, nr 212, om viss lagstiftning rörande avelshingstar;

herrar *Hage* och *Karlsson* i Fjäl, nr 213, om ändring i bestämmelserna angående villkoren för lån från norrländska nyodlingsfonden *m. m.*;

herr *Gustafsson* i Brånsta *m. fl.*, nr 214, angående ökad försäljning av vissa kronans jordbruksegendomar för beredande av medel till inköp av för skogsbörd tjänlig eller skogbärande mark;

herr *Westlund*, nr 215, i fråga om bidrag av allmänna medel till utflyttningskostnad vid hemmansklyvningar;

herr *Nilsson* i Linnås, nr 216, om ändring i 33 § lagen om väghållningsbesvärets utgörande på landet;

herr *Carlsson* i Frosterud, nr 217, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om rätt att till fullgörande av skyldighet att underhålla enskild väg å landet taga väglagningsämnen å annans mark;

herr *Lindhagen*, nr 218, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående överarbetning och revision av vattenrätts- och dikningslagstiftningskommittéernas förslag *m. m.*;

herr *Säfsstrand*, nr 219, om pension åt lantbruksläraren J. A. Anderberg i Killeröd;

herr *Eliasson*, nr 220, om tilläggspension åt förre distinktionskorpralen Johan Oskar Karlsson Roos;

herr *Erlansson*, nr 221, om viss ändring i gällande villkor för abonnemang å rikstelefon;

herr *Rune*, nr 222, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående tillstånd för konungariket Sveriges stadshypotekskassa att upplägga ett premieobligationslån *m. m.*;

herrar *Olausson* och *Lundgren* i Vendelsberg, nr 223, om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om viss ändring i förordningen angående befäl å svenska handelsfartyg m. m. den 29 mars 1912;

herr *Olausson*, nr 224, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändrade föreskrifter vid fastställandet av taxor för färj-inrättningar;

herr *Lindhagen*:

nr 225, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående undersökning i vad mån hos statens verk och myndigheter personer äro på ett stadigvarande sätt sysselsatta med städnings- och rengöringsarbete m. m.; och

nr 226, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående undersökning rörande verkningarna av de norrländska arrende- och vanhävds-lagarna; samt

herr *Olsson* i Berg *m. fl.*, nr 227, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående inskränkning i godstrafik m. m. vid statens järnvägar å sön- och vissa helgdagar.

Ifrågavarande motioner blevo på begäran bordlagda.

§ 2.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *Lithander* under 4 dagar fr. o. m. den 28 januari.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 7,36 e. m.

In fidem

Per Cronvall.